

„Életünk igazi csillagai azok az emberek, akik helyesen tudnak élni. Ők a remény világitó fényei.”

(XVI. Benedek pápa)

BRUSZNYAI JÓZSEF

(1922-2020)

Brusznay József atya 1922. november 8-án született Derekegyházában. Édesapja csendőr volt, akit később koholt vádak, Mindszenty József tisztelete miatt 3 évre a szegedi Csillag börtönbe csuktak, nyugdíjától és házából is megfosztották. Édesanyja a háború idején, gyógyszer híján halt bele sérülésébe. Testvére volt Brusznay Árpád, az 1956-os forradalom veszprémi mártírja, akit 1958-ban súlyosbított ítélettel, ártatlanul végeztek ki.

József atya Szentesen érettségizett, a bécsi Pázmáneumban tanult kispapként, 1945-ben szentelte pappá Pétery József váci püspök. 1949-ben doktorált. Kezdetben Csongrádon és Mezőtúron szolgált hittanárként, káplánként, majd 1947-ben a váci teológiai főiskola dogmatikatanára és a kispapok prefektusa lett, mellette szentszéki bírósági jegyzői munkát is ellátott. Pétery József püspök atya Mindszenty József hűséges támogatója volt, ezért ellene is koncepciót készítettek elő. Brusznay atyát püspöki jegyzői munkái révén akarták ehhez felhasználni. Ellenállása miatt az ÁVÓ 1950. augusztus 6-án éjjelén az Andrassy út 60-ba vitte. Hat hét után tovább szállították a kistarcsai internáló táborba – ahogy az atya nevezte – egy kis „üdülésre”. Három hónapon át magánzárkában tartották, melynek magányában szellemi és lelki épségét imádsággal, versek mondásával, különböző tanórák „megtartásával” igyekezett megőrizni. 3 év és 6 hónap után 1953. szeptember 24-én, Fogolykiváltó Boldogasszony napján, az utolsók közt szabadult.

Szabadulása után papi munkát nem kaphatott. Hontalanná és nincstelenné vált édesapjáról is gondoskodnia kellett, ezért váci kántorkodása mellett a szódligeti gazdaságba járt kapálni, igazzá vált: „Arcod verejtékével egyed a kenyeret...” (Ter 3,19)

1954 végén kapott engedélyt püspöke az Állami Egyházügyi Hivataltól, hogy mint papot újból alkalmazhatja. Cegléd, Nagykökényes után Kálló következett (1957-1965), azután 6 éven át Kiskundorozsma, 1971-től pedig a Dunakeszi Szent Mihály-templom plébánosa volt 1992-es nyugdíjba vonulásáig. 2000. január 31-ig még kisegítő lelkészként alázattal látott el minden feladatot, ezután pedig visszavonult Kállóra, ahogy ő nevezte - a „Remeteségbe”.

Brusznay József atya megpróbáltatásai idején is derűs tudott maradni. Soha nem panaszkodott, saját életének minden eseményére a remény embereként tekintett, a legnehezebb időkben is előre nézve. Minden állomáshelyén kórust szervezett, nagyon fontosnak tartotta az éneklő közösségek létrehozását. Ő maga minden kórusban beült a basszus szólamba, a kórusvezetést világiakra bízta. Különleges szerepet töltött be életében a természettel való kapcsolat, a magas hegyekben túrái során még inkább átélte Isten közelségét. Számtalan kirándulás emlékét őrzik volt ministránsai, hittanosai, baráti családok egyaránt.

Gondolkodásában messze előre mutatónak tekintett a jövőre. Egyházunk megújulásában a testvéri összefogásra, a felekezetek közötti összetartásra buzdított. Az ökumené terén Dunakeszin ő tette meg az első tevékeny lépéseket, már az 1980-as években.

Az Úristentől kapott különleges szellemi képességeivel, fantasztikus emlékező tehetségével sohasem kérkedett, szerény, ám végtelenül segítőkész és figyelmes volt bárkivel. Fizikumát, szellemi és lelki életét folytonosan gondozta. A kállói sufni volt híres „edzőterme” akkor is, mikor már alig tudott járni akkor is fát hasogatott. Verseket, beszédeket kívülről mondott 90 éves korán túl is. Életvezetését a nagyfokú mértékletesség jellemezte, precízen beosztott napjaiba mindig befértek az őt személyesen megkeresők, akár magas rangú személyek, házaspárok, akár régi hívei, akik mindnyájan biztosan számíthattak értük mondott személyes imádságaira is.

Állomáshelyein becsülték, szerették. 1993-ban Dunakeszi Városért érmet, 2000-ben díszpolgári kitüntetést kapott, 2009-ben Kálló község díszpolgára lett. 2013-ban Wittner Mária és Brusznay József kapta a Mindszenty Emlékérmet.

2013 februárjában a Szent Mihály-templomban vehette át a Parma Fidei – Hit Pajzsa-díjat Mádl Dalma asszonytól. A díjat olyan élő egyházi személyek kapják, akik a kommunista diktatúra alatt is hűségesek maradtak hitükhöz, magyarságukhoz. József atya köszönő beszédében úgy nyilatkozott, hogy ezt a díjat jobban megérdemli öccse, Árpád, akinek át fogja adni „odaát”, ha majd megérkezik a „behívó”. A beszéd végén így búcsúzott:

„Addig, amíg rakétám el nem visz az űrön túli tengerekhez (v.ö. Sík Sándor: A rakéta útja), találtam egy nagyszerű receptet.....Én nálam nagyon jól bevált:

Most nem sietek, most nem rohanok,
most nem tervezek, most nem akarok,
most nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.”

(Túrmezei Erzsébet: Most nem sietek)

A szöveget összeállította: dr. Gyombolainé Kindler Edit